

DET KONGELEGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2019–2020)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2020

Utgiftskapittel: 20–51, 1600–1650

Inntektskapittel: 3021–3051, 4600–4670, 5341, 5351, 5605, 5692–5693

Programområde 23 Finansadministrasjon

Programkategori 23.10 Finansadministrasjon

Utgifter under programkategori 23.10, fordelt på kapittel

		(i 1 000 kr)			
Kap.	Nemning	Rekneskap 2018	Saldert budsjett 2019	Forslag 2020	Pst. endr. 19/20
1600	Finansdepartementet	455 836	494 400	499 300	1,0
1602	Finanstilsynet	385 929	415 400	444 000	6,9
1605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	525 223	523 400	630 300	20,4
1608	Tiltak for å styrkje statleg økonomi- og prosjektstyring	20 321			
Sum kategori 23.10		1 387 309	1 433 200	1 573 600	9,8

Kap. 1600 Finansdepartementet

		(i 1 000 kr)		
Post	Nemning	Rekneskap 2018	Saldert budsjett 2019	Forslag 2020
01	Driftsutgifter	376 096	390 800	401 600
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast</i>	67 440	90 900	84 600
70	Forskning på og allmennopplysning om finansmarknaden	12 300	12 700	13 100
Sum kap. 1600		455 836	494 400	499 300

Hovudoppgåver

Arbeidsoppgåvene til Finansdepartementet kan delast inn i fem hovudområde:

1. Samordning av den økonomiske politikken, som omfattar
 - overvaking og analyse av den økonomiske utviklinga
 - finanspolitikk
 - pengepolitikk
 - inntekts- og fordelingspolitikk
 - strukturpolitikk, mellom anna verkemåten til arbeidsmarknaden og produktmarknadene

- samordning av regjeringa sitt arbeid med berekraftig utvikling
 - internasjonalt økonomisk samarbeid
 - offisiell statistikk, irekna overordna styring av Statistisk sentralbyrå
2. Arbeidet med formues- og gjeldsforvaltning, som omfattar
 - investeringsstrategien til Statens pensjonsfond utland og Statens pensjonsfond Noreg, irekna rammeverk for ansvarleg forvaltning
 - oppfølging av forvaltninga av rammeverket for Statens pensjonsfond
 - statleg gjeldsforvaltning

For å verne dei nasjonale sikkerheitsinteressene legg regelverket opp til at vi skal verne verdier i form av informasjon, informasjonssystem, objekt og infrastruktur (skjermingsverdige verdier) som er vesentlege for å vareta nasjonale sikkerheitsinteresser. Departementa skal i medhald av sikkerheitslova § 2-1 identifisere GNF og gjere vedtak overfor verksemder som har avgjerande innverknad for GNF. I tråd med kgl. res. 20. desember 2018 skal dette gjerast innan rimeleg tid. Kva som er «*rimeleg tid*», avheng mellom anna av storleiken på den aktuelle samfunnssektoren, omfanget av skjermingsverdige verdier, kompleksiteten på verdikjedene og den sikkerheitsfaglege kompetansen i departementa.

Finansdepartementet fastsette GNF i eigen sektor sommaren 2019. I lys av dette vil departementet stadfeste kva for verksemder som er av vesentleg eller avgjerande innverknad for GNF, og deretter gjere vedtak om at lova skal gjelde for bestemte verksemder dersom det er naudsynt. Verksemder som er eller vert omfatta av lova, skal utarbeide skadevurderingar med bakgrunn i dei identifiserte GNF. Skadevurderingane vil danne grunnlaget for departementet si utpeiking og klassifisering av eventuelle skjermingsverdige objekt og skjermingsverdige infrastruktur i sektoren, og for fastsetjing av fristar for gjennomføring av naudsynte sikringstiltak.

Fram til det er gjort vedtak etter ny lov, gjeld alle vedtak som er gjorde etter den gamle lova. Dette inneber mellom anna at objekt som er klassifiserte etter gammal sikkerheitslov, også er klassifiserte etter ny lov, jf. kgl. res. 20. desember 2018.

Post 01 Driftsutgifter

Driftsløyvinga dekkjer lønsutgifter og andre utgifter til drift av departementet. For 2018 vart talet på årsverk rekna til 285, det same som året før. Lønsutgifter m.m. utgjer om lag 75 pst. av budsjettet. Av andre driftsutgifter utgjer lokalleige den største einskildposten. Nokre utgifter som staten har i samband med gjelds- og likviditetsforvaltning, er overførte frå kap. 1650, post 01 og vil frå 2020 verte dekte over kap. 1600, post 01. Godtgjersle til det nye rådet for Statistisk sentralbyrå vil òg bli dekte her. For 2020 foreslår departementet ei løyving på 401,6 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast

Posten omfattar hovudsakleg utgifter til forskingsoppdrag, utgreiingsarbeid og ein del særlege inn-

kjøp. Forskningsmidlane vert m.a. brukte til program om skatteøkonomi i regi av Noregs forskingsråd.

Kostnader som er knytt til Concept-programmet, eit forskingsarbeid for å utvikle ny kunnskap om tilrettelegging, kvalitetssikring og styring av store statlege investeringsprosjekt, vert belasta kap. 1600, post 21. Hovudlinjene i Concept-programmet vert vidareførte. Programmet skal vektleggje forskning på tidlegfasen i prosjekta, frå den fyrste ideen oppstår til endeleg finansiering av gjennomføringa er vedteken. Etterevaluering av store statlege investeringsprosjekt som no er komne i driftsfasen, skal vere ein sentral aktivitet i åra framover.

Løyvinga dekkjer òg utgifter til kjøp av tenester frå Statistisk sentralbyrå (SSB). Ei viktig oppgåve som SSB utfører for departementet, er å halde ved like det økonomiske modellapparatet som vert brukt i arbeidet med den økonomiske politikken.

Midlane på posten vert òg brukte til ei rekkje særskilte utgreiingsoppgåver. Det kan vere kostnader knytt til utgreiingsutval som regjeringa har sett ned på departementet sitt ansvarsområde, eller kjøp av eksterne konsulenttenester, m.a. i samband med departementet si oppfølging av Statens pensjonsfond. Etikkrådet er administrativt ein del av Finansdepartementet. Det gjev råd til Noregs Bank om utelukking og observasjon av verksemder.

Departementet held fram med å gjere djupare analyse av utvalde område for å skape effektivisering og betre budsjettmessig handlingsrom. Slike analysar er sette i gang om ID-forvaltninga, næringsretta verkemiddel og byggje- og eigdomspolitikken i statleg sivil sektor. Tidlegare har det vore slike analysar av næringsfremme i utlandet, tilskot i kommunesektoren, stønadsordningar i klimapolitikken, Statens vegvesen, miljøforvaltninga og Noregs forskingsråd.

For 2020 foreslår departementet ei løyving på 84,6 mill. kroner.

Finansdepartementet får refusjonar frå andre offentlege verksemder som departementet samarbeider med. Sidan det er uvisst kor store refusjonane vert, ber Finansdepartementet om fullmakt til å overskride løyvinga under kap. 1600, post 21 *Spesielle driftsutgifter*, med eit beløp tilsvarande meirinntekter under kap. 4600, post 02 *Ymse refusjonar*, jf. framlegg til romartalsvedtak II.1.

Post 70 Forsking og allmennopplysning om finansmarknaden

Føremålet med Finansmarknadsfondet er å medverke til auka kunnskap om og forståing for verke måten til finansmarknadene. Fondet skal med-

verke til forskning, utdanning og allmenn opplysning om finansmarknadsspørsmål.

Fondet vart skipa i 2002 med ei fondsavsetjing på 90 mill. kroner etter omdanning og sal av Oslo Børs. Avsetjinga vart seinare auka til om lag 206 mill. kroner i samband med omdanning og sal av Verdipapirsentralen (VPS).

Fram til utgangen av 2012 var kapitalen i Finansmarknadsfondet plassert som kontolån til staten. Fondsutbyttet vart ført som inntekt i statsbudsjettet og gav grunnlag for ei utgiftsløyving til dei nemnde føremåla. Utbyttet frå fondskapitalen året før vart ført som inntekt i statsbudsjettet året etter.

I samband med statsbudsjettet for 2013 vart det vedteke å skipe ein ny modell for løyvingar til Finansmarknadsfondet, slik at sjøve fondet vart avvikla 1. januar 2013. Fondskapitalen vart tilført statskassa og erstatta med vanlege utgiftsløyvingar over statsbudsjettet frå og med budsjettåret 2013, sjå side 48–50 i Prop. 1 S (2012–2013) *Finansdepartementet*. Med den nye løyvingsmodellen legg ein opp til å halde tildelingane om lag like store som dei var under den tidlegare modellen, målt i faste prisar. For 2012, siste gongen med den tidlegare modellen, vart det løyvd 11,8 mill. kroner (inklusive dekking av administrative tenester).

For 2019 vart det løyvd 12,7 mill. kroner, og for 2020 foreslår Finansdepartementet ei løyving til Finansmarknadsfondet på 13,1 mill. kroner. Tal for 2019 og 2020 inkluderer ikkje administrative tenester. Frå 2018 er slike kostnader skilte ut og budsjetterte under Forskningsrådets budsjettkapittel, kap. 285, post 55. Forskningsrådet tek hand om tildelingane frå fondet og rekneskapsførselen på vegne av Finansdepartementet.

Fullmakt til å rette opp uopplåra differansar og feilføringar i statsrekneskapar frå tidlegare år

Frå tid til anna oppstår det differansar i rekneskapen hos rekneskapsførarane i staten. Nokre av differansane vert ikkje opplåra endå det er gjort mykje for å finna ut kva dei kjem av. Det hender òg at beløp vert tilviste og posterte feil i statsrekneskapen, og at feilen fyrst vert funnen etter at årsrekneskapen er avslutta.

På grunn av eittårsprinsippet vil retting av slike feil, med motsett postering i rekneskapen for eit seinare år, medføre at den rekneskapen òg vert galen. Slik Finansdepartementet ser det, er det mest korrekt at uopplåra differansar og andre feil vert retta opp i statsrekneskapen med posteringar over kontoen for forskuingar i balansen. Då vil desse posteringane ikkje påverke løyvingsrekne-

skapen det året rettinga vert gjord. Rettinga må skje etter ei posteringsoppmoding frå vedkomande departement og i) etter at ein har gjort det ein kan for å oppklåre differansen og ii) berre når feilposteringa ikkje kan rettast på nokon annan måte.

Det må hentast heimel frå Stortinget i kvar sak før posteringsoppmoding kan sendast til Finansdepartementet. For mindre beløp bør Finansdepartementet ha fullmakt.

Stortinget vedtok ved behandling av Innst. S. nr. 252 (1997–98), jf. St.prp. nr. 65 (1997–98), å gje Finansdepartementet ei fullmakt for budsjett- og rekneskapsåret 1998. Denne fullmakta er teken opp att i budsjett dokumenta kvart år sidan. Departementet gjer framlegg om same fullmakt for budsjett- og rekneskapsåret 2020, jf. framlegg til romartalsvedtak VIII.

Fullmakt om utbetalingsløyvinga for overtid, reisetid og timeløn i 2020

Direktoratet for økonomistyring (DFØ, frå 1.1.2020 Direktoratet for forvaltning og økonomistyring) leverer løns- og rekneskapstenester til ein stor del av statsforvaltninga. Frå 2020 har DFØ varsla ei teknisk omlegging av utbetalingsløyvinga for overtid, reisetid og timeløn. Omlegginga inneber at slike utbetalingar kan gjerast raske og ein rekneskapsperiode tidligare enn no. 2020-rekneskapen vil difor, som ein eingongseffekt, innehalde utbetalingar for 13 månader sidan november-utbetalinga vil kome i desember 2020 framfor januar 2021.

Omlegginga er avgrensa til statlege verksemder som får lønstenester leverte av DFØ. Det er førebels vanskeleg å fastslå eit nøyaktig tal for verknaden i 2020, og Finansdepartementet har vurdert det som lite føremålstenleg å justere løyvingane for denne eingongseffekten og at det vil krevje unødige mykje ressursar å følgje opp. Sjå Gul bok for 2020, kap. 8, for nærare omtale og vurdering.

Finansdepartementet foreslår ein eigen romertalsfullmakt med følgjande innhald for å handtere omlegginga:

- Statlege verksemder som vert omfatta av omlegginga, får fullmakt til å overskride løyvinga i 2020 tilsvarande eingongseffekt som følgje av omlegginga av utbetalingsløyvinga i DFØ.
- Det kan takast omsyn til eingongseffekten ved utrekning av overført, unyttige driftsløyving frå 2020 til 2021 slik at ho ikkje vert redusert.

Sjå framlegg til romartalsvedtak IX.

Kap.	Post		Kroner	Kroner
45	Noregs institusjon for menneskerettar			
	01	Driftsutgifter	25 700 000	25 700 000
51	Riksrevisjonen			
	01	Driftsutgifter	550 100 000	
	75	Internasjonale organisasjonar og nettverk	27 000 000	577 100 000
		Sum Stortinget og tilknytte organ		2 073 200 000
		Finansadministrasjon		
1600	Finansdepartementet			
	01	Driftsutgifter	401 600 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast</i>	84 600 000	
	70	Forsking på og allmennopplysning om finansmarknaden	13 100 000	499 300 000
1602	Finanstilsynet			
	01	Driftsutgifter	419 900 000	
	45	Større utstyrskjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	24 100 000	444 000 000
1605	Direktoratet for forvaltning og økonomistyring			
	01	Driftsutgifter	607 400 000	
	22	Opplæringskontoret OK stat	6 300 000	
	45	Større utstyrskjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	16 600 000	630 300 000
		Sum Finansadministrasjon		1 573 600 000
		Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon		
1610	Tolletaten			
	01	Driftsutgifter	1 552 200 000	
	45	Større utstyrskjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	212 800 000	1 765 000 000
1618	Skatteetaten			
	01	Driftsutgifter	6 716 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	212 500 000	
	22	Større IT-prosjekt, <i>kan overførast</i>	247 100 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordninga	94 300 000	
	45	Større utstyrskjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	111 100 000	
	70	Tilskot	5 500 000	7 387 200 000
1619	Skatteklagenemnda			
	01	Driftsutgifter	71 200 000	71 200 000
		Sum Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon		9 223 400 000